

Statencommissiestuk

Grondverwerving; stand van zaken voorjaar 2001

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Milieu, Water en Groen op 7 mei 2001

C-stuk

Behandeld door mevrouw T.M.J. Jonker, telefoonnummer (0592) 365767
Portefeuillehouder: mevrouw A. Edelenbosch

Inleiding

In uw vergadering van 20 november 2000 is gesproken over statenstuk 818, Krediet Natuurgebiedaankopen. In dit stuk werd voorgesteld het krediet eenmalig te verhogen om (de subsidiëring van) de verwerving van een aantal grotere natuurgebieden mogelijk te maken. Naar aanleiding van de discussie over dit statenstuk is de afspraak gemaakt een notitie op te stellen waarin de stand van zaken rondom de diverse categorieën van grondverwerving wordt aangegeven, welke afspraken daarover zijn gemaakt en welke ontwikkelingen voorzien zijn.

Advies

Neem kennis van de inhoud van de notitie Grondverwerving; stand van zaken voorjaar 2001.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

De leden van uw commissie zijn geïnformeerd over de stand van zaken rondom de diverse categorieën van grondverwerving, welke afspraken daarover zijn gemaakt en welke ontwikkelingen voorzien zijn.

Argumenten

1. *Realiseren van de afspraak, gemaakt in de Statencommissie Milieu, Water en Groen van 20 november 2000.*

Uitvoering

Tijdsplanning

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Notitie Grondverwerving; stand van zaken voorjaar 2001.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 19 april 2001
Kenmerk: 15/6.11/2001003201

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
H. Rappa-Velt, griffier

tk/coll.

Grondverwerving; stand van zaken voorjaar 2001

1. Aanleiding

In de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen van 20 november 2000 is gesproken over statenstuk 818, Krediet Natuurgebiedaankopen. In dit stuk werd voorgesteld het krediet eenmalig te verhogen om (de subsidiëring van) de verwerving van een aantal grotere natuurgebieden mogelijk te maken. Naar aanleiding van de discussie over dit statenstuk is de afspraak gemaakt een notitie op te stellen waarin de stand van zaken rondom de diverse categorieën van grondverwerving wordt aangegeven, welke afspraken daarover zijn gemaakt en welke ontwikkelingen voorzien zijn.

2. Grondverwerving in Drenthe

Voor de realisering van de diverse beleidsdoelstellingen in het landelijk gebied is de aankoop van grond een onmisbaar hulpmiddel. Grondverwerving is dus geen doel op zich, maar een uitvoeringsinstrument om een vooraf vastgesteld doel te realiseren. De beleidsdoelen en de daaruit voortvloeiende taakstellingen voor de aankoop van grond komen in hoofdzaak voort uit rijksbeleid dat uitgewerkt is in provinciale plannen, zoals de landinrichtingsplannen en de begrenzingenplannen.

Er zijn diverse aankoopcategorieën:

- Eerste en tweede fase Relatienota (reservaten en natuurontwikkelingsgebieden)
- Traditionele natuurgebieden
- Landinrichting
- Drentse maat en Hunzemaat

Voor elke categorie zijn tussen het Rijk en de provincies afspraken gemaakt over de financiering (verdeling van de kosten) van de aankopen. Hierdoor is een ingewikkeld systeem ontstaan in de loop van de tijd. In interprovinciaal verband wordt nu met het Rijk overlegd om dit systeem te vereenvoudigen. Naar verwachting zijn de resultaten hiervan in de loop van 2001 beschikbaar.

3. Eerste en tweede fase Relatienota

De eerste omvangrijke doelstelling voor het uitbreiden van natuur in Nederland is neergelegd in de Relatienota van 1975. In 1990 heeft het Rijk een nieuwe richting gegeven aan het nationaal natuurbeleid door het instellen van de ecologische hoofdstructuur (EHS), een samenhangend "netwerk" van natuur dat Nederland bedekt. Volgens plan moet de EHS in het jaar 2018 gerealiseerd zijn. In de herfst van 2000 heeft het kabinet het natuurbeleid voor de komende tien jaar weergegeven in het nieuwe Beleidsplan Natuur voor Mensen, Mensen voor Natuur (NBL 21). In deze nota wordt onder andere geconcludeerd dat de realisatie van de EHS met kracht voortgezet moet worden en op onderdelen moet worden versterkt. Het rijksbeleid is deels gericht op verwerving van de nodige grond door de overheid (aankoop) en deels ook op gebruikmaken van particulier eindbeheer. Particulier eindbeheer gaat uit van deelname op vrijwillige basis.

De EHS is voor een deel concreet begrensd door de provincie door middel van de Relatienota en de daarbij horende Regeling beheersovereenkomsten en natuurontwikkeling (Rbon). Er wordt onderscheid gemaakt tussen beheersgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden. In een begrenzingenplan zijn deze gebieden aangewezen.

De beheersgebieden hebben een agrarische hoofdfunctie, de natuurdoelstelling is een nevenfunctie. In deze gebieden is het mogelijk beheersovereenkomsten af te sluiten om aangepast beheer mogelijk te maken. De vergoeding wordt door het Rijk gefinancierd. De gronden hoeven dus niet verworven te worden.

In de reservaatgebieden is het gewenste natuurbeheer niet inpasbaar in de gangbare agrarische bedrijfsvoering en daarom worden de cultuurgronden verworven en doorgeleverd aan een terreinbeherende instantie. In Drenthe zijn drie erkende terreinbeherende instanties: de Stichting "Het Drentse Landschap" (HDL), Natuurmonumenten (NM) en Staatsbosbeheer (SBB). In de gebieden die als "natuurontwikkelingsgebied" zijn begrensd zijn potenties aanwezig om nieuwe natuurwaarden te ontwikkelen. Het grondgebruik wijzigt dus van landbouw naar natuur. Ook deze gronden komen in bezit bij een terreinbeheerder.

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de verdeling van de hectares voor de verschillende gebieden:

	Beheersgebied (1)	Reservaat	Natuurontwikkeling	Totaal	Totaal grondverwerving (2)
Eerste fase	4.727	6.027	-	10.754	6.027
Tweede fase	3.640	5.093	3.395	12.128	8.488
Totaal	8.367	11.120	3.395	22.882	14.515

1. Wordt niet verworven
2. Reservaat en natuurontwikkeling

In Drenthe is dus in totaal ruim 14.500 ha begrensd via de begrenzingenplannen (eerste en tweede fase). Aan het begin van 2001 is er in totaal 6.230 ha verworven. Tot 2018, nog 17 jaren, moet er dus nog 8.270 ha worden gerealiseerd. Dit kan door verwerving, maar ook via particulier beheer.

Met ingang van het jaar 2000 is de Rbon-regeling ingetrokken en zijn de regelingen die gebaseerd zijn op het Programma Beheer van kracht. De doelstellingen van het Programma Beheer zijn uitgewerkt in twee nieuwe subsidieregelingen, de Subsidieregeling natuurbeheer (SN) en de Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer (SAN).

De SN biedt mogelijkheden voor particulieren voor het duurzaam instandhouden en uitbreiden van het areaal bos en natuurterreinen en het versterken van de landschapskwaliteit binnen en buiten de ecologische hoofdstructuur. Op deze wijze worden particuliere beheerders intensiever bij het beheer betrokken en wordt het beheer van bestaande natuur op een duurzame wijze vastgelegd, zodat de noodzaak van verwerven kleiner wordt.

De SN belooft het instandhouden van bestaande natuur, vergoedt kosten en compenseert inkomstenverlies bij de inrichting van nieuwe natuur. De SN maakt onderscheid tussen twee categorieën van aanvragers, de beheerders die op individuele titel en de beheerder die zich door een samenwerkingsverband of organisatie laat vertegenwoordigen.

Voor de financiering van de grondaankopen voor de eerste en tweede fase is de volgende verdeling tussen het Rijk en de provincies afgesproken:

- aankopen voor het SBB worden voor 100% door het Rijk betaald;
- aankopen voor HDL en NM betalen het Rijk en de provincie beide voor 50%.

Het verschil tussen de eerste en tweede fase is dat het provinciale deel voor de eerste fase uit de eigen provinciale middelen komt en dat de tweede fase betaald wordt uit de zogenaamde convenantmiddelen die het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) beschikbaar stelt.

De middelen voor de eerste fase zijn opgenomen in de begroting. Als gevolg van de gestegen grondprijzen is dit budget in 2000 verhoogd van *f* 1,2 miljoen (€ 544.536,26)¹ naar *f* 1,8 miljoen (€ 816.804,39).

Tussen het Rijk en de provincies zijn afspraken gemaakt voor de financiering van de grondaankopen in de tweede fase. De provincies ontvangen jaarlijks samen *f* 25 miljoen (€ 11.344.505,40) van het Rijk. De provincie Drenthe ontvangt jaarlijks *f* 1,75 miljoen (€ 794.115,38) via het Provinciefonds. De besteding is gelabeld; deze gelden worden door de Stichting Nationaal Groenfonds (SNG) beleend om de tekorten in de jaren (vanaf 1995) op te vangen (toekomstig geld naar voren halen). Jaarlijks wordt het te besteden bedrag vastgesteld.

Met ingang van 2001 zijn de convenantmiddelen volledig beleend, waardoor de provincies niet meer over geld beschikken om hun aandeel te financieren. Uitgangspunt is het LNV/IPO (Interprovinciaal Overleg)-convenant uit 1997 waarin is vastgelegd dat LNV aan de lat staat voor de financiering van grondverwerving op het moment dat de provinciale middelen voor verwerving van de tweede fase volledig zijn besteed. Dat is opnieuw bevestigd in een bestuurlijk overleg (18 juli 2000). Pas recent is er, op voorstel van het IPO, een oplossing gevonden. De provincies hebben in de afgelopen jaren een vordering op Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) opgebouwd van circa *f* 230 miljoen (€ 104.369.449,70) vanuit de convenantleningen. Het provinciale aandeel in de tweede fase wordt gefinancierd door deze provinciale voorfinanciering af te lossen. Dat geeft voor enkele jaren ruimte. Die periode kan benut worden om met het Rijk te komen tot nieuwe afspraken over de financieringsverhoudingen.

Overzicht aankoop categorieën eerste en tweede fase

Categorie	Beheerder	Verdeelsleutel	Financiering Provinciaal deel	Oppervlakte totaal (EHS 2018)	Gerealiseerd	Nog te realiseren	Oppervlakte per jaar			
Eerste fase relatienota	SBB	100% Rijk	-	6.700						
	HDL NM	50% Rijk 50% provincie	Autonome middelen <i>f</i> 1.800.000,-- € 816.804,39							
Tweede fase relatienota	SBB	100% Rijk	Convenants Geld <i>f</i> 1.750.000,-- € 794.115,38 > jaarlijks budget	4.440						
	HDL NM	50% Rijk 50% provincie								
Tweede fase natuurontwikkeling	SBB	100% Rijk		3.395						
	HDL NM	50% Rijk 50% provincie								
Totaal eerste, tweede fase en natuurontwikkeling.				14.500 <i>ha</i>				6.230 <i>ha</i>	8.270 <i>ha</i>	486 <i>ha</i>

¹ Het in dit schrijven opgenomen bedrag in euro's is bedoeld als gewenningsinformatie. Hieraan kunnen geen rechten ontleend worden.

4. Traditionele natuurgebieden

Vanaf de zestiger jaren (statenbesluit van 1965) betaalt de provincie uit eigen middelen mee aan de aankoop van *bestaande* natuurterreinen door de HDL en de NM.

De provincie beperkte zich aanvankelijk tot navolging van de subsidiëring van het Rijk.

Vanaf de jaren zeventig hebben Rijk en provincies een gezamenlijk veiligstellingsbeleid gevoerd.

Volgens de toen ontstane verdeelsleutel voor de financiering betaalt het Rijk de aankopen voor SBB voor 100% en betalen het Rijk en de provincie de aankopen voor HDL en NM ieder voor de helft.

Voor Drenthe is een zogenaamde invloedsferen(eerstegedigden)kaart gemaakt die richting geeft aan de aankopende organisatie (HDL, NM, of SBB) in een bepaald gebied. Resultaat is dat in ongeveer de helft van de gebieden SBB de eerstegedigde is en in de andere helft HDL of NM.

De provinciale subsidiecriteria zijn vastgelegd in de "Regeling subsidiecriteria en -voorwaarden natuurgebiedaankopen c.a."; een statenbesluit dat in werking is getreden op 1 januari 1998 en de criteria uit 1984 verving. Hierin is vermeld in welke situaties grond aankoopwaardig is.

Vanaf de jaren zestig zijn de meeste grote terreinen (zij het vaak gedeeltelijk) in beheer van natuurbeschermingsinstanties gekomen. De provincie heeft enkele jaren geleden samen met LNV een afrondingenkaart gemaakt. Doel van deze kaart is het eenvoudiger beoordelen van de aankoopwaardigheid van natuurterreinen, landgoederen en kleine oppervlakten landbouwgrond die buiten de Relatienota en natuurontwikkelingsgebieden vallen, maar een afronding zijn van bestaande natuurgebieden. De komende jaren zal de aandacht zich blijven richten op deze afrondingsaankopen; alhoewel er geen actief aankoopbeleid gevoerd wordt.

Volgens de planning gaat het in totaal nog om circa 3.000 ha tot 2018. In dat jaar moet volgens afspraak de EHS gerealiseerd zijn.

Overzicht aankoop traditionele natuurgebieden

Categorie	Beheerder	Verdeelsleutel	Financiering provinciaal deel	Oppervlakte totaal (EHS 2018)	Gerealiseerd	Nog te realiseren	Oppervlakte per jaar
Natuurgebied Aankopen	SBB	100% Rijk	-	-	-	1.500 ha	80 ha
	HDL NM	50% Rijk 50% provincie	Autonome middelen f 200.000,-- € 90.756,04	-	-	1.500 ha	80 ha

Ook voor de categorie traditionele natuurgebieden ontstaan er meer mogelijkheden voor particulier natuurbeheer door de implementatie van het Programma Beheer. De provincie ondersteunt deze initiatieven, zo zijn er in de afgelopen periode op deze wijze onder andere Scholtzenzathe en Westersche Veld gerealiseerd.

Jaarlijks is er in de provinciale begroting een bedrag van f 200.000,-- (€ 90.756,04) opgenomen om subsidie voor 50% mogelijk te maken voor de afrondingsaankopen. Onverwacht grote aankopen worden volgens afspraak separaat voorgelegd.

5. Landinrichtingsaankopen

Landinrichting is een wettelijk geregeld instrument om gebiedsgericht beleid in overleg met de betrokkenen in een gebied te realiseren. Afhankelijk van de knelpunten in een gebied wordt een vorm van landinrichting gekozen. Een ruilverkaveling richt zich met name op een verbetering van de agrarische structuur, herinrichting is bedoeld om meerdere knelpunten in een gebied op te lossen. Daarnaast zijn er de vormen "met administratief karakter"; bedoeld voor minder complexe, snel te realiseren doelen.

Tot slot biedt de Landinrichtingswet de mogelijkheden voor kavelruil.

Grondverwerving en grondruil zijn een wezenlijk onderdeel van deze processen. Grond wordt gekocht voor de volgende doelen:

- smeeroelie in ruilprocessen ten behoeve van de agrarische structuur en realiseren van natuurdoelen;
- extensivering van landbouwbedrijven;
- geringe overbedeling om binnen bestaande landschappelijke structuren de nieuwe toedeling te realiseren;
- realisering van de EHS.

Voor ieder project in voorbereiding wordt een taakstelling voor de grondaankoop vastgesteld (zie bijlage 1). Deze oppervlakte wordt gedurende de loop van het project binnen de begrenzing gekocht en uiteindelijk via ruilingen, toedeling en toewijzing op de geplande locaties aan de definitieve eigenaar overgedragen. De taakstelling is gericht op de doelen van het project. De planning van de grondverwerving voor landinrichtingsprojecten is opgenomen in de programmeringsdocumenten.

Jaarlijks wordt er door de minister van LNV een bepaald bedrag voor de grondaankopen in landinrichtingsverband beschikbaar gesteld door middel van de kaderbrief. De provincies verdelen dit budget op basis van de provinciale programmeringen. Daarnaast kunnen de verkoopopbrengsten in een bepaald jaar opnieuw ingezet worden. In 2000 was er voor Drenthe *f* 3,5 miljoen (€ 1.588.230,76) beschikbaar.

Over het algemeen is het wel zo dat de financiën een beperkende factor zijn.

Naast het budget voor grondverwerving worden er voor de voorbereiding en uitvoering van landinrichtingsprojecten middelen beschikbaar gesteld door het Rijk, deze worden ook door de provincies geprogrammeerd.

6. Drentse maat en Hunzemaat

Naast de landelijke instrumenten is er in Drenthe een provinciaal instrument om grondverwerving en grondruil mogelijk te maken. De projecten Landinrichting op Drentse en Hunzemaat zijn bedoeld om via tijdelijke financiering van aankopen grondruilprocessen te bevorderen en mogelijkheden voor grondaankopen optimaal te benutten.

Voor de uitvoering van deze projecten zijn er samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de SNG. In beide projecten is bij aanvang gezamenlijk *f* 1,8 miljoen (€ 816.804,39) geïnvesteerd. In 2000 hebben provinciale staten besloten eenmalig een bedrag van *f* 500.000,-- (€ 226.890,11) voor deze projecten beschikbaar te stellen, zodat de totale investering nu *f* 2,3 miljoen (€ 1.043.694,50) bedraagt.

Via de programmeringsdocumenten wordt per jaar bepaald in welke gebieden het instrument ingezet kan worden. In 2000 is er 223 ha verworven met dit instrument. Veel grond wordt ingebracht in kavelruilprocessen, bedoeld om de agrarische structuur te verbeteren en natuurdoelen te kunnen realiseren. Zo zijn in het gebied Drentsche Aa onder andere de kavelruilen Heidehof en Vredenheim gerealiseerd. In het Hunzegebied zijn de mogelijkheden om door te leveren voor natuurdoelen erg beperkt omdat de begrenzingsen nog niet zijn vastgelegd. Wel is hier een zogenaamde landingsplaats gekocht.

In 2001 is *f* 9 miljoen (€ 4.084.021,94) beschikbaar om grond te verwerven.

7. Ontwikkelingen

7.1. Grondprijsstijgingen

De laatste jaren zijn de grondprijzen aanzienlijk gestegen.

In 1997 bedroeg de grondprijs voor cultuurgrond gemiddeld *f* 30.000,- (€ 13.613,41), terwijl in 2000 de prijzen min of meer verdubbeld zijn. Deze ontwikkeling is ook waar te nemen bij de verwerving van natuurgebieden. Enkele jaren geleden kon voor *f* 5.000,- (€ 2.268,90) één ha traditioneel natuurterrein, zoals bos, gekocht worden. Tegenwoordig zijn de prijzen hier ook gestegen naar rond de *f* 15.000,- (€ 6.806,70) per ha.

Met het Ministerie van LNV is, door het IPO, inmiddels afgesproken dat deze prijsstijgingen jaarlijks gecompenseerd worden via de lijn van de najaarsbegroting. Dit houdt in dat alle LNV-bijdragen aan grondverwerving aangepast worden aan de prijsstijgingen.

Ook het provinciale budget voor de verwerving van de eerste fase Relatienota is vorig jaar aangepast aan de prijsstijgingen. Het bedrag is van *f* 1,2 miljoen (€ 544.536,26) opgehoogd naar *f* 1,8 miljoen (€ 816.804,39).

Rest het budget voor natuurgebiedaankopen. In de afgelopen periode is de hoogte van het bedrag niet aangepast aan de ontwikkelingen op de grondmarkt. Daar komt bij dat de hoogte van het budget gebaseerd is op prijzen voor natuurgebieden, terwijl ook kleine landbouwencaves verworven worden waar agrarisch prijzen betaald worden. Het zou wenselijk zijn dit budget ook aan te passen aan de huidige prijzen.

- De budgetten voor grondverwerving waar LNV verantwoordelijk voor is, worden jaarlijks aangepast aan prijsstijgingen. - Het provinciale budget voor verwerving in de eerste fase Relatienota is aangepast aan de huidige prijzen. - Het budget voor het krediet Natuurgebiedaankopen is niet aangepast aan de huidige prijzen op de grondmarkt.

7.2. Convenantmiddelen

Met ingang van 2001 zijn de convenantmiddelen volledig beleend, waardoor de provincies niet meer over geld beschikken om hun aandeel te financieren. Uitgangspunt is het LNV/IPO-convenant uit 1997 waarin is vastgelegd dat LNV aan de lat staat voor de financiering van grondverwerving van de tweede fase Relatienota. De oplossing die recent is bevestigd, biedt enkele jaren ruimte om te komen tot nieuwe afspraken over de financieringsverhoudingen tussen het Rijk en de provincies. Via de IPO-lijn zal dit de komende tijd om voortdurende aandacht vragen.

<p>In provinciaal en interprovinciaal/IPO-verband voortdurend bij LNV de zorg voor voldoende middelen voor grondverwerving onder de aandacht brengen.</p>

7.3. Het laaghangende fruit is geplukt....

De laatste jaren is veel grond verworven in Drenthe; over het algemeen meer dan volgens de jaarlijkse plannings. Dit is mogelijk geweest door inspanningen om extra middelen voor de provincie te verkrijgen, onder andere uit de interprovinciale herverdeling van middelen en Europees geld.

Ook Drenthe loopt in de pas met de landelijke trend dat het laaghangende fruit is geplukt (citaat nota NBL 21). Nu komt het lastig hoger hangende fruit aan de beurt... Dit betekent dat er in de komende jaren meer inspanningen nodig zijn om de taakstellingen te halen en bepaalde verwervingen te kunnen realiseren. Verwacht wordt onder andere dat er meer complete bedrijven gekocht moeten gaan worden. Uitgangspunt hierbij blijft vooralsnog wel de vrijwilligheid, alhoewel de nota Natuur voor mensen, mensen voor natuur de mogelijkheden voor onteigening voor groene doelen - EHS - bestudeert.

Het is nu niet te voorzien op welke termijn en in welke gebieden deze materie aan de orde komt. In deze notitie zijn dus geen concrete oplossingen te vinden.

Voorgesteld wordt het instrument Aankoopstrategieplan (ASP) in deze situaties te gebruiken. Een ASP is een goed instrument om knelpunten in de grondverwerving per gebied in beeld te krijgen en per gebied afspraken te maken over de grondverwerving en de bijbehorende financiële middelen. Daarnaast kunnen er in dit kader afspraken gemaakt worden over de inzet van flankerende instrumenten, zoals de inzet van de Regeling bedrijfsverplaatsing en -beëindiging en de provinciale bedrijfsverplaatsingsregeling. Een ASP wordt opgesteld door de DLG in opdracht van de provincie en behoeft de instemming van LNV.

Het ASP is een goed instrument om te gebruiken in gebieden waar de grondverwerving moeilijk verloopt.

7.4. SN

Zoals vermeld is met ingang van het jaar 2000 de Rbon-regeling (Relatienota/begrenzingsplannen) ingetrokken en zijn de regelingen die gebaseerd zijn op het Programma Beheer van kracht. De provincie moet nu een Integraal Groengebiedsplan Drenthe (IGGD) gaan vaststellen, waarin de begrenzingen en de natuurdoelen vast komen te liggen.

De concreet begrensde gebieden uit de begrenzingenplannen zullen worden opgenomen in dit IGGD

De SN biedt mogelijkheden voor particulieren voor het duurzaam instandhouden en uitbreiden van het areaal bos en natuurterreinen en het versterken van de landschapskwaliteit binnen en buiten de EHS. Op deze wijze wil het Rijk particuliere beheerders intensiever bij het beheer betrekken. De provincie onderschrijft dit uitgangspunt en stimuleert particulieren overeenkomsten af te sluiten.

Het voorstel is om in het IGGD op te nemen dat particulier beheer in principe overal binnen de begrenzing mogelijk is (als er voldoende geld beschikbaar is). Op deze wijze wordt het beheer van bestaande natuur op een duurzame wijze vastgelegd en wordt de noodzaak van verwerven kleiner, zowel in de categorie Traditionele natuurgebieden als Relatienota eerste en tweede fase.

Vastgesteld wordt dat de SN een goed, duurzaam alternatief voor het behoud van en de realisering van natuur kan zijn.

7.5. Drentse en Hunzemaat

Uit de voorgaande tekst blijkt dat het instrument Drentse en Hunzemaat zeer waardevol zijn; er zijn veel hectares gekocht. Een dergelijke aanpak op maat levert een wezenlijke bijdrage aan de realisering van het gebiedsgerichte beleid en zorgt voor een goed draagvlak zowel bij agrariërs als bij terreinbeheerders.

Financiering van reguliere projecten is in principe een taak LNV, daar wordt niet van afgeweken. Versnelling in projecten (politiek zeer gewenst, denk aan Peize) en niet-reguliere gebiedsgerichte projecten van de provincie worden beschouwd. Ook in deze gevallen kan het instrument ingezet worden.

In 2002 loopt het project Drentse maat ten einde, Hunzemaat tot halverwege 2003. Omdat het instrument z'n waarde meer dan bewezen heeft, wordt overwogen de projecten te continueren. Hiertoe zal een evaluatie opgezet worden. Deze evaluatie en een advies over beide projecten worden te zijner tijd aan uw commissie voorgelegd.

Drentse maat en Hunzemaat zijn waardevol. Te zijner tijd zal een evaluatie en advies over beide projecten voorgelegd worden.

De ontwikkelingen samengevat

1. Grondprijsstijgingen

- De budgetten voor grondverwerving waar LNV verantwoordelijk voor is, worden jaarlijks aangepast aan prijsstijgingen.
- Het provinciale budget voor verwerving in de eerste fase Relatienota is aangepast aan de huidige prijzen.
- Het budget voor het krediet Natuurgebiedaankopen is niet aangepast aan de huidige prijzen op de grondmarkt.

2. Convenantmiddelen

Voortdurend, in provinciaal en interprovinciaal/IPO-verband, bij LNV de zorg onder de aandacht houden voor voldoende convenantsgelden.

3. Het laaghangende fruit is geplukt....

Het ASP is een goed instrument om te gebruiken in gebieden waar de grondverwerving moeilijk verloopt.

4. SN

Vastgesteld wordt dat de Subsidieregeling natuurbeheer een goed, duurzaam alternatief voor het behoud en de realisering van natuur kan zijn.

5. Drentse en Hunzemaat

Evaluatie Drentse en Hunzemaat afwachten om uitspraken te doen over voortzetting.

Bijlage 1

Niet digitaal beschikbaar, maar op te vragen.